

Puhtauspalvelut (päiväkodit)

Versio 5.7.2021

Hankinnan kohde

Puhtaus-/siivouspalvelut.

Tavoitetaso

Joutsenmerkityn puhtauspalvelun kriteerit soveltaen.

Vaatimukset

- 1. Siivousaineen tiedot:** Päivitetty lista käytössä olevista siivousaineista: ilmoita siivousaineen nimi, valmistaja ja käyttötarkoitus. Toimittajan käyttöohjeet on oltava kirjallisena ja käyttöturvallisuustiedote on oltava saatavilla tuotteen käyttäjille vähintään sähköisenä. Käyttäjille on annettava koulutusta käyttäjän ymmärtämällä kielellä käyttöturvallisuustiedotteen ymmärtämiseen. SUMI-korttien käyttöä suositellaan.
Todentaminen: Luettelo tällä hetkellä käytettävistä siivousaineista. Ilmoita siivousaineen nimi, valmistaja ja käyttötarkoitus, joka voi löytyä esimerkiksi toimipisteen kohdekansiossa. Jos tuote on ympäristömerkitty, niin ilmoita sen merkintä (Joutsenmerkki, EU-ympäristömerkki tai Bra Miljöval) sekä lupanumero.
- 2. Oikea annostelu:** Oikean annostelun takaamiseksi kaikkien työntekijöiden on saatava kemikaalien annosteluohjeet ja mittavälineet työpisteisiinsä. Lisäksi niiden yritysten, jotka pesevät siivouspyyhkeet ja mopit itse, tulee käyttää mittavälinettä pesun yhteydessä. Tämän on oltava osa siivouspalvelun menettelytapoja.
Todentaminen: Esimerkiksi laatuakkeroksen koskien siivoustekstiilien pesua.
- 3. Siivousaineiden kulutus:** Kemikaalien kulutus ei saa olla suurempi kuin 400 mikrolitraa/m² (sisältäen lattiapinta-alan lisäksi myös tilan kalusteet ja muut mahdolliset pinnat) koskien ylläpitösiivouksen kemikaaleja. Poikkeustilanteissa sallitaan desinfioivien sekä biosideja sisältävien aineiden käyttö. Kulutus lasketaan tuotteiden kokonaiskäytön perusteella (tuotteen sisältämä vesi mukaan lukien, kuitenkin poislukien kemikaalittomat siivousmenetelmät). Tekstiilien pesuaineet moppien ja siivouspyyhkeiden pesemiseen (sekä oma pesu että pesulat) lasketaan mukaan käyttömäärään. Jauhemaiset tekstiilinpesuaineet huomioidaan laskennassa seuraavasti: 1 g vastaa 5 ml.
Katso esimerkit mukaan laskettavista puhdistusaineista Joutsenmerkin Siivouspalvelut-kriteeridokumentin liitteestä 3 *Siivouspalvelussa käytettävät kemikaalit*. Erikoispuhdistukseen käytettävät kemikaalit voidaan jättää pois laskelmasta.
Kemikaaleja, joita siivousyritys käsittelee asiakkaan puolesta ja jotka eivät liity suoraan siivouspalveluihin, kuten esimerkiksi konetiskiaineen täyttämistä asiakkaan tiskikoneisiin, käsitiskiaineen täyttämistä asiakkaan käyttöön tai nestesaippuan täyttämistä WC-tiloissa, ei lasketa mukaan.

Todentaminen: Kulutusta seurataan sopimuksen aikana, joka on osana sopimusaikaista johtamista. Kemikaalien kulutus per m². Käytä Joutsenmerkin Siivouspalvelut-kriteeridokumentin liitettä 6 *Ostetut kemikaalit – yleiskatsaus* tai omaa laskentataulukkoa.

4. **Ympäristömerkittyjen kemikaalien osuus:** Siivoukseen käytettävistä teknokemian tuotteista vähintään 80 % on oltava ympäristömerkittyjä. Vähintään 80 % kaikista ikkunanpesuaineista on oltava ympäristömerkittyjä. Ympäristömerkityillä teknokemian tuotteilla tarkoitetaan Joutsenmerkittyjä, EU-ympäristömerkittyjä tai Bra Miljöval -merkittyjä tuotteita. Kulutus lasketaan käytettyjen puhdistusaineiden kokonaismäärän perusteella (tuotteen sisältämä vesi mukaan lukien, poislukien kemikaalittomat siivousmenetelmät). Moppien ja siivouspyyhkeiden omaan pesuun käytettävät tekstiilipesuaineet tulee myös laskea mukaan. Jauhemaiset tekstiilipesuaineet huomioidaan laskennassa seuraavasti: 1 g vastaa 5 ml. Määrä lasketaan tilavuusprosentteina käytettyjen kemikaalien kokonaismäärästä vuodessa (Katso esimerkit mukaan laskettavista puhdistusaineista Joutsenmerkin Siivouspalvelut-kriteeridokumentin liitteestä 3 *Siivouspalvelussa käytettävät kemikaalit*). Erikoispuhdistukseen käytettävät kemikaalit voidaan jättää pois laskelmasta.

Todentaminen: Kulutusta seurataan sopimuksen aikana, joka on osana sopimusaikaista johtamista. Laskelma ympäristömerkittyjen siivouskemikaalien osuudesta. Käytä liitettä 6 tai omaa laskentatapaa.

Esimerkki:

Siivousaine A, ympäristömerkitty, kulutus 60 litraa/vuosi

Siivousaine B, ei ympäristömerkkiä, kulutus 25 litraa/vuosi

Siivousaine C, ympäristömerkitty, kulutus 55 litraa/vuosi

Yhteensä siivousaineiden kulutus vuodessa 140 litraa, josta ympäristömerkittyjä 115 litraa

➔ ympäristömerkittyjen siivousaineiden osuus 82 %

5. **Ympäristömerkittömät kemikaalit, vaaraluokitus:** Kemikaalit, joilla ei ole ympäristömerkkiä, eivät saa olla taulukon 1 mukaisesti luokiteltuja. Erikoispuhdistusaineiden, kuten desinfiointiaineiden käyttö on mahdollista eritesivouksessa tai poikkeustilanteissa. Vaatimus koskee myös siivouspyyhkeitä sekä moppeihin lisättyjä kemikaaleja. Vaatimus koskee lisäksi moppien ja siivouspyyhkeiden pesemisessä (sekä oma pesu että pesulat) käytettäviä kemikaaleja¹.

Taulukko 1 Taulukko 1 Kemiallisten tuotteiden luokittelu

CLP-asetus 1272/2008		
Luokitus	Vaaraluokka ja -kategoriakoodit	Vaaralauseke
Vesiympäristölle vaarallinen	Aquatic Acute 1 Acuatic Chronic 1-4	H400, H410, H411, H412****, H413
Välitön myrkyllisyys	Acute Tox. 1-4	H300, H310, H330, H301, H311, H331, H302* H312*, H332*
Kerta-altistumisesta ja toistuvasta altistumisesta aiheutuva elinkohtainen myrkyllisyys	STOT SE 1-2 STOT SE 3 (Koskee vain spray-tuotteita) STOT RE 1-2 STOT RE 1-2	H370, H371, H372, H373 H335 (Koskee vain spray-tuotteita**)
Vakava silmävaurio / silmä-ärsytys	Eye Dam. 1 (Koskee vain spray-tuotteita)	H318 (Koskee vain spray-tuotteita **)
Aspiraatiovaara	Asp Tox. 1	H304
Hengitysteitä tai ihoa herkistävät aineet	Resp. Sens. tai Skin Sens. 1/1A/ 1B	H334, H317 tai EUH 208-lausekkeella merkityt: "Sisältää (herkistävän aineen nimi). Voi aiheuttaa allergisen reaktion." ***
Syöpää aiheuttava	Carc. 1A/1B/2	H350, H351
Sukusolujen perimää vaurioittava	Muta. 1A/B/2	H340, H341
Lisääntymiselle vaarallinen	Repr. 1A/1B/2 -	H360, H361 H362

Huomaa, että valmistaja vastaa tuotteen luokituksesta.

¹ Joutsenmerkittyjä pesuloita käytettäessä ei tarvita dokumentaatiota kemikaaleista.

* Ammattikäytön tuotteet voidaan luokitella H302, H312 ja H332, jos pakkaus on muotoiltu niin, että käyttäjä ei joudu kosketuksiin tuotteen kanssa.

** Spraypulloissa tai vastaavilla suuttimilla varustetuissa annostelijoissa olevat tuotteet voidaan merkitä lausekkeilla H335 ja H318, jos niistä ei tule suihkepilveä.

*** Vaatimus ei koske tekstiilipesuaineita, jotka luokitellaan lausekkeilla H334, H317 tai lausekkeella EUH 208 "Sisältää (herkistävän aineen nimi). Voi aiheuttaa allergisen reaktion." entsyymipitoisuuden perusteella. Tämä edellyttää kuitenkin, että entsyymit ovat kapseloituina tai nestemäisessä muodossa.

**** Tekstiilipesuaineet, jotka sisältävät vetyperoksidia (CAS-nro 7722-84-1), saavat poikkeuksen luokitukselle H412, jos annostelu tapahtuu automaattisen annostelujärjestelmän avulla.

Todentaminen: Tuotteen käyttöturvallisuustiedote REACH-asetuksen (asetus 1907/2006 /EY) liite II mukaan. Käyttöturvallisuustiedote on oltava saatavilla tuotteen käyttäjille. Käyttäjille on annettava koulutusta käyttöturvallisuustiedotteen ymmärtämiseen. Tilaajalla on oikeus tarkastaa vaatimuksen täyttyminen milloin tahansa pistokokein.

6. **Henkilöstön perehdyttäminen:** Palveluntuottajalla tulee olla uusien palvelutyöntekijöiden perehdyttämissuunnitelma esimerkiksi perehdytyskortti, jonka lähtökohtana ovat seuraavat perusasiat. Perehdytys tulee toteuttaa henkilöstön ymmärtämällä kielellä:

- Perehdyttäminen siivousaineisiin, menetelmiin, laitteisiin ja koneisiin.
- Perehdyttäminen työntekijän lakisääteiseen työterveyspalveluun sekä työturvallisuusvaatimuksiin, työsuojeluun sekä ergonomisiin työtapoihin ja mahdollisesti käytettävien laitteiden turvalliseen käyttöön.
- Perehdyttäminen kohteiden jätehuoltoon.

Perehdyttämissuunnitelmassa on oltava selkeä aikataulu sekä tieto kohteessa tapahtuvaan siivouspalvelun tekemiseen osallistuvien henkilöiden osallistumisesta koulutukseen.

Perehdyttämissuunnitelmassa on oltava tavoite, kuinka pian työsuhteen alkamisen jälkeen perehdytyksen tulee alkaa. Lisäksi vaaditaan lyhyt selostus perehdytyksen sisällöstä.

Perehdytys tulee toteuttaa henkilöstön ymmärtämällä kielellä. Myös kirjalliset ohjeet on oltava saatavilla työntekijöiden ymmärtämällä kielellä.

Todentaminen: Perehdyttämissuunnitelma tai -kortti. Suunnitelma tulee päivittää vähintään yhden kerran sopimuskauden aikana. Tilaajalla on oikeus halutessaan tehdä auditointeja, osallistua perehdytystilaisuuteen tai varmentaa laatukierron yhteydessä.

Lisätietoa

[Joutsenmerkki - siivouspalvelut](#)

www.hankintakeino.fi/fi/greendeal

KEINO

KESTÄVIEN JA INNOVATIIVISTEN
JULKISTEN HANKINTOJEN
VERKOSTOMAINEN OSAAMISKESKUS